

ANARCHISTICKÝ MĚSÍČNÍK

číslo 125
březen 2019

vydává Nakladatelství Anarchistické federace
www.afed.cz // afed@afed.cz

KLIMATICKÁ STÁVKA

V pátek 15. března vyšlo do ulic půl druhého milionu středoškoláků, kteří se tak zapojili do **studentské stávky za klima**. Akce se konala na více než 2000 místech ve 125 zemích světa. Nejde o první protest tohoto druhu, ale o ten globálně největší. Středoškolačky a středoškoláci se už nějakou dobu zdola organizují inspirováni švédskou studentkou Gretou Thunbergovou, která začala každý pátek namísto školní docházky protestovat před parlamentem. Odtud i název globálního hnutí teenagerů Fridays for Future (Pátky pro budoucnost). Greta svým nekompromisním postojem dokázala oslovit tisíce mladých lidí, kteří dospívají se stejnými obavami jako ona a nechápou ignoranci starších generací, které před blížícím se klimatickým kolapsem strkají hlavu do písku. Jak řekla Greta: „**Tvrdíte, že milujete své děti nade všechno, a přitom jim kradete budoucnost přímo před očima.**“

Studenti odkazují ke zprávě Mezivládního panelu pro změny klimatu při OSN z loňského roku, v níž se praví, že **lidstvu zbývá asi dvanáct let na radikální snížení emisí skleníkových plynů**, pokud se chce vyhnout se oteplení o víc než jeden a půl stupně. Toto omezení sice neznamená konec klimatických katastrof v různých částech světa, ale je nadějí, že nedojde k úplnému klimatickému kolapsu, který díky suchům, povodním, bouřím, požárům, tání ledovců a uvolňování metanu z dříve trvale zamrzlých oblastí či prudkým nárůstem hladiny oceánů učiní značnou část planety neobyvatelnou.

Asi pět tisíc studentů zaplavilo v den stávky i centrum Prahy a demonstrovalo se i v dalších asi 14 městech ČR. Středoškoláci po celém světě si uvědomují, že pokud se nic nestane, jsou de facto bez budoucnosti. Mají jen dvě možnosti, buď se radikalizovat a za svou budoucnost bojovat, nebo přijmout hédonistický postoj předchozí generace, jehož vyzněním je heslo „po nás potopa“. Čas se krátí, a tak apelují na politiky, aby jednali. Jenže zde těžce narážejí, jelikož technokratická garnitura, která je u moci, na jejich argumenty neslyší. **Současné politické a ekonomické elity žijí v zajetí neoliberální ideologie, jež je mimo jiné charakteristická takovými nesmysly, jako je neomezený ekonomický růst (rozuměj jejich vlastní zisky) a nedotknutelné právo soukromého vlastnictví** (tzn. vlastnit části Země a vykořisťovat ji, stejně zvířata a lidi, kteří nemají k dispozici nic jiného než svou pra-

covní sílu). Nejenže žijí a své bohatství budují (rozuměj kradou) na úkor ostatních, dělají to i na úkor budoucích generací. To, že korporace vydělávající v uhelném, ropném, masném, vojenském či automobilovém průmyslu a maximalizují své zisky, znamená, že okrádají o budoucnost další generaci. Nebude tedy divu, když dnešní teenageri za pár let dojdou k rozhodnutí, že založit rodinu a přivést na svět potomky je v podstatě něco naprosto nezodpovědného a krutého.

Je skvělé, že se mladí chopili akce a je nutné, aby ve svém úsilí vytrvali a radikalizovali ho. A zároveň aby ho udrželi nehierarchické, tedy odolné vůči zastupitelské korupci a kompromisnictví.

Politikům, kteří mladým naznačují, že jsou to děti, které do toho nemají co mluvit, studenti už nejednou vzkázali, že jim nezbyvá nic jiného než se chovat jako dospělí, když se politici chovají jako děti. Je třeba nepadnout do léček, kterými jsou demonstranti odbýváni – jako ta, že mají raději studovat a jednou se stát odborníky na klima. K čemu ale budou odborníci na klima na mrtvé planetě? Nebo ta, že nemají křičet v ulicích, ale raději jít sázet stromky a sbírat odpadky. K čemu, když korporace těží lesy ve velkém a produkují obrovské množství odpadu? Největším pokrytectvím je vyčítat jim pokrytectví, že sami nežijí ekologicky. **Jenže jak žít odpovědně ve světě, který je nastaven v zájmu generování zisku?**

Krátkozrakost kapitalismu, evidentně kořistnického systému, je do očí bijící. Ekologická katastrofa ho ale nemůže zastavit, protože je nastaven jen na jedno – růst, růst, růst. A to bez ohledu na vedlejší dopady (externality). Zatímco korporace přepočítávají zisky, externality dopadají na bedra obyčejných lidí. I to byl jeden z důvodů, proč se ve Francii zrodilo a stále je velmi aktivní hnutí Žlutých vest. **Už měli dost toho, aby platily za něco, z čeho těží hrstka vyvolených.** A vězte, že tato hrstka elit se o sebe vždycky dobře postará. Nebude žít na předměstích utápějících se měst či v krajině, která se mění v poušť. Svě ráje vytvoří z ukradené budoucnosti ostatních.

Jedním z častých hesel stávky bylo oblíbené heslo hnutí za klimatickou spravedlnost: „Měňme systém, ne klima“. **Pokud bude systém stále založen na kořistnictví, ať už ve jménu soukromého vlastnictví, národních zájmů či boží vůle, katastrofa je nevyhnutelná. A času je málo.**